

राजा बन्धुरबन्धूनां राजा चतुरचतुषाम् ।

राजा पिता च माता च सर्वेषां न्यायवर्तिनाम् ॥ २६१७ ॥

Der König ist der Freundlosen Freund, der König ist der Augenlosen Auge, der König ist Vater und Mutter allen, die sich nach Gebühr betragen.

राजा मत्तः शिशुश्चैव प्रमदा धनगर्वितः ।

अप्राप्यमपि वाञ्छन्ति किं पुनर्लभ्यमेव यत् ॥ २६१८ ॥

Ein Fürst, ein Trunkener, ein Kind, ein Weib und ein auf sein Geld Eingebildeter wünschen sogar Unerreichbares, wie viel mehr das, was sich erlangen lässt.

राजास्य जगतो हेतुर्वद्वैतद्विभक्तिमत्तः ।

नयनानन्दजननः शशाङ्क इव तोयधेः ॥ २६१९ ॥

Ein Fürst wird von den alten Weisen hoch geehrt, ist eine Wonne für die Augen wie der Mond, und wie dieser die Ursache zum Steigen des Meeres, so ist jener die Ursache zum Gedeihen dieser Welt.

राज्ञः सतो ऽपि नाश्रयतो यस्येभस्येव कर्णयोः ।

अविशुद्धप्रकृतयो धनन्ति मधुपा इव ॥ २६२० ॥

Selbst auf einen guten Fürsten kann man sich nicht verlassen, wenn unehrliche Minister seine Ohren umsummen, wie Bienen die eines Elephanten.

राज्ञि धर्मिणि धर्मिष्ठाः पापे पापाः समे समाः ।

लोकास्तमनुवर्तन्ते यथा राजा तथा प्रजाः ॥ २६२१ ॥

Die Unterthanen richten sich nach dem Fürsten: ist er tugendhaft, so sind auch sie tugendhaft; ist er böse, so sind auch sie böse; ist er mittelmässig, so sind auch sie mittelmässig: wie der Fürst, so die Untergebenen.

राज्ञो विपद्वन्धुवियोगदुःखं देशच्युतिर्दुर्गममार्गखेदः ।

आस्वाद्यते ऽस्याः कटु निष्फलायाः फलं मयैतच्चिरजीवितायाः ॥ २६२२ ॥

Des Fürsten Ungemach, Schmerz über die Trennung von den Freunden, Landesflucht, Ermüdung vom beschwerlichen Wege, solche herbe Frucht koste ich von diesem meinem nutzlosen langen Leben.

2617) PAÑKĀT. I, 393. VIKRAMĀK. 131. b. चतुचचतुषां. d. राजा चार्तिहरो गुरुः VIKRAMĀK.

2618) HIT. III, 18. ed. Calc. 1830 S. 320. a. शिशुश्चैवः. b. प्रमादो, धनगर्विता. c. अभि st. अपि. d. लभ्यते ऽपि यत्.

2619) KĀM. NĪTIS. 1, 9. ÇĀRṆG. PADDH. RĀ-ĠANĪTĪ 1. c. जनकः. d. वारिधेः.

2620) RĀĠA-TAR. 3, 315 Tr. 320 ed. Calc.

2621) KATHĀRṆAVA in Verz. d. Oxf. H. 154, b, N. 1. ÇĀRṆG. PADDH. RĀĠANĪTĪ 6. KĀṆAKJA 2, 6 bei GALAN. Varr. 260. a. धर्मज्ञाः st. धर्मिष्ठाः. c. तमनु^० unsere Aenderung für तदनु^० und तयानु^०. Vgl. Spruch 2608.

2622) Schol. zu DAÇAR. S. 140. c. कटु mit नि^० verbunden geschrieben.